

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P.**, zastúpeného JUDr. M., proti žalovanému **J.**, zastúpenému JUDr. J., **o zdržanie sa nekalej súťaže**, ktorá sa vedie na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 7 Cb 37/00, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2007 č. k. 3 Obo 34/2007–430, rozhodol

t a k t o :

Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v časti, ktorou bolo odmietnuté odvolanie žalobcu, **zrušuje** a vec **vracia** odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom z 23. marca 2005 čiastočne vyhovel žalobe a určil, že žalovaný je povinný pri svojej podnikateľskej aj nepodnikateľskej činnosti zdržať sa používania manipulačnej plošiny opatrenej nájazdom, ktorá je chránená úžitkovým vzorom zapísaným v registri Ú.. Priznal mu tiež právo uverejniť výrok rozsudku na trovy žalovaného v Trenčianskych novinách a v Nemšovskom spravodaji. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Proti rozsudku podali odvolania obaja účastníci. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, vyhovel odvolaniu žalovaného, rozsudok vo vyhovujúcej časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolanie žalobcu, ktorým napadal zamietajúcu časť rozsudku, odmietol ako oneskorene podané.

K odmietajúcej časti odvolací súd v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa bol advokátovi, ktorý zastupoval žalobcu, doručovaný 19. apríla 2005. Keďže doručovateľ advokáta nezastihol, bola zásielka 20. apríla 2005 doručovaná opakovane. Napriek upovedomeniu o opakovanom doručení zostal aj tento pokus

bezvýsledný. Zásielka bola preto uložená na pošte. Podľa § 47 ods. 2 O. s. p., ak si adresát do troch dní od uloženia zásielku nevyzdvihne, považuje sa tretí deň tejto lehoty za deň doručenia. Tretím dňom po uložení zásielky bol 23. apríl 2005. Odvolanie, ktoré žalobca podal 25. mája 2005, bolo podané po uplynutí lehoty stanovenej v § 201 O. s. p. (v čase podania odvolania 30-dňovej). Preto dovolanie, ako oneskorene podané, podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O. s. p. odmietol.

Proti časti, ktorou bolo odmietnuté odvolanie, podal žalobca dovolanie. V dovolaní uviedol, že odvolací súd nesprávne posúdil včasnosť podania odvolania. Podľa neho aj na plynutie lehoty podľa § 47 ods. 2 O. s. p. sa má použiť pravidlo pre počítanie lehôt stanovené v § 57 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého, ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší pracovný deň. Posledný deň úložnej lehoty pripadol na sobotu, preto sa za deň doručenia rozsudku považuje pondelok 25. apríla 2005. Odvolanie podané 25. mája 2005 tak bolo podané tridsiaty deň po doručení rozhodnutia, teda včas. Odmietnutím včas podaného odvolania mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. Žiadal preto napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný navrhol dovolanie odmietnuť. Vo vyjadrení uviedol, že tvrdenie žalobcu o tom, že aj na koniec trojdňovej lehoty upravenej v tomto zákonom ustanovení treba aplikovať § 57 ods. 2 veta druhá O. s. p., podľa ktorého platí, že ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň, nepovažuje za správne a opodstatnené. Lehota upravená v § 47 ods. 2 O. s. p., ktorej márnym uplynutím nastáva fikcia doručenia písomnosti, má osobitný charakter a túto treba posudzovať s ohľadom na zmysel a právnu podstatu samotného inštitútu fikcie doručenia. Z právnej úpravy fikcie doručenia totiž vyplýva, že pre jej vznik nie je rozhodujúce, či sa vôbec adresát dozvedel o uložení zásielky a keďže už ani reálna vedomosť adresáta o samotnom uložení zásielky nie je podmienkou vzniku fikcie doručenia, nie je správny ani názor žalobcu uvedený v dovolaní, že podmienkou vzniku tejto fikcie je reálna možnosť vyzdvihnutia zásielky v mieste jej uloženia a že ak posledný deň trojdňovej lehoty, uplynutím ktorej fikcia doručenia vzniká, pripadne na taký deň, kedy zásielku reálne nie je možné vyzdvihnúť, posúva sa tento až na najbližší nasledujúci pracovný deň. Takýto výklad by bol

podľa názoru žalovaného v rozpore s právnou podstatou inštitútu fikcie doručenia tak, ako je tento upravený v ustanovení § 47 ods. 2 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.), či opravný prostriedok smeruje proti takému rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Proti každému rozhodnutiu súdu je prípustné dovolanie z dôvodov vymenovaných v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Okrem iných, prípustnosť dovolania zakladá aj postup súdu, ktorým bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/). Navrhovateľ sa tohto dôvodu dovoláva. Odňatím možnosti konať, sa v zmysle tohto ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

O postup, odnímajúci účastníkovi možnosť konať pred súdom ide tiež vtedy, ak bolo odmietnuté odvolanie ako oneskorene podané, hoci pre tento postup neboli splnené podmienky.

Podľa § 47 ods. 1 O. s. p. do vlastných rúk treba doručiť písomnosti, pri ktorých tak ustanovuje zákon, a iné písomnosti, ak to nariadi súd. Takýmto spôsobom sa podľa § 158 ods. 2 O. s. p. doručuje rovnopis písomného vyhotovenia rozsudku účastníkom, prípadne ich zástupcom.

Podľa § 47 ods. 2 O. s. p. (v znení účinnom do 15. októbra 2008), ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným

spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Takto je upravená zákonná fikcia doručenia, podľa ktorej sa za tam stanovených podmienok písomnosť považuje za doručенú uplynutím posledného dňa trojdňovej lehoty počítanej odo dňa, kedy bola písomnosť uložená na pošte. Je to procesná lehota určená podľa dní, za začiatok ktorej treba považovať deň nasledujúci po uložení písomnosti na pošte a ktorá končí uplynutím jej posledného dňa. Fikcia doručenia nastáva, len ak adresát mal reálnu možnosť písomnosť si v tejto lehote vyzdvihnúť. Vyplýva to z gramatického a logického výkladu tretej vety tohto zákonného ustanovenia, z jej slovného spojenia "ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne". Zmyslom tejto úpravy je dať adresátovi nielen teoretickú, ale reálnu možnosť písomnosť si v rámci jej plynutia vyzdvihnúť, a tak zabrániť, aby sa zásielka považovala za doručенú bez jej skutočného prevzatia.

Uvedené zákonné ustanovenie nehovorí o tom, akým spôsobom má byť úložná lehota troch dní počítaná. Keďže niet špeciálnej úpravy, ktorá by stanovovala osobitné pravidlá pre jej počítanie, treba aj pre túto lehotu použiť všeobecne platné pravidlá pre počítanie lehôt, uvedené v § 55 a nasl. O. s. p., vrátane poslednej vety § 57 ods. 2 O. s. p., podľa ktorej, ak prípadne koniec lehoty na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší pracovný deň. Opačný výklad, teda záver, že počítanie tejto lehoty je výnimkou zo všeobecného pravidla a zásielka sa považuje za doručенú uplynutím tretieho dňa, bez ohľadu na to, aký je to deň, nemá oporu v zákone a odporoval by aj účelu, ktorému má táto lehota slúžiť a napokon aj účelu, pre ktorý bola fikcia doručenia do zákona zaradená. Ak by totiž po uložení zásielky na pošte pripadli všetky tri dni lehoty na dni pracovného pokoja (čo je prakticky možné), účastník konania, resp. jeho zástupca, by bol zbavený akejkolvek reálnej možnosti písomnosť v tejto lehote vyzdvihnúť. Ak teda posledný deň trojdňovej lehoty, počas ktorej má adresát možnosť uložенú zásielku vyzdvihnúť prípadne na sobotu, nedeľu alebo deň pracovného pokoja, nastávajú účinky doručenia (ak si účastník zásielku nevyzdvihne) až najbližší nasledujúci pracovný deň. Obdobné stanovisko zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí, ktoré bolo uverejnené Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, v čiastke 1 ročník 2006, pod č. 5/2006.

V prejednávanej veci rozsudok súdu prvého stupňa doručovaný zástupcovi žalobcu poštou do vlastných rúk 19. apríla 2005. Opakovane bola doručovaná 20. apríla 2005. Keďže aj tento pokus bol bezvýsledný, bola zásielka v uvedený deň (štvrtok) uložená na pošte. Posledným dňom lehoty uvedenej v ustanovení § 47 ods. 2 O. s. p. bol 23. apríl 2005, ktorý pripadol na sobotu. Keďže ide o deň pracovného pokoja za posledný deň lehoty a deň doručenia sa považuje najbližší nasledujúci pracovný deň, teda pondelok 25. apríla 2005. Podľa § 57 ods. 1 O. s. p. do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Podľa § 57 ods. 3 O. s. p. lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť. V deň nasledujúci po doručení rozsudku, teda 26. apríla 2005 začala plynúť 30-dňová lehota, ktorá uplynula 25. mája 2005 (streda). Odvolanie podané v uvedený deň na poštu, bolo podané v posledný deň lehoty, teda včas. Odvolací súd vychádzajúc z iného výkladu § 47 ods. 2 O. s. p. nesprávne jeho odvolanie ako oneskorene podané odmietol. O odňal tým žalobcovi možnosť konať pred súdom. Uvedená skutočnosť je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. a zároveň aj jeho dôvodnosť, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom takouto procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto uznesenie odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 1 O. s. p. zrušil a vec mu v podľa ods. 2 vrátil na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutie nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2009

JUDr. Peter Dukes, v. r.
predseda senátu